Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dzieje ochrony zabytków , PG_00203160		
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Nowożytnej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Jacek Bielak	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Jacek Bielak	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Założeniem i celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawami wiedzy o dziejach ochrony zabytków od starożytności do współczesności, a także o obowiązujących doktrynach konserwatorskich i systemie ochrony zabytków na świecie i w Polsce.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ODKML3_K02] Jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, Polski i Europy	K _K02 Jest gotów do podejmowania działań na rzecz dziejów ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, Polski i Europy.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ODKML3_W08] Zna i rozumie najważniejsze ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		
[ODKML3_W07] Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu ochrony i utrzymania dziedzictwa kulturowego	K _W07 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii ochrony zabytków w Europie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Renesansowe metody ochrony zabytków Poglądy na zabytki w epokach neoklasycyzmu, sentymentalizmu i romantyzmu. Zabytki jako elementy budowania tożsamości narodowej Francuscy myśliciele o potrzebie ochrony zabytków Purystyczna doktryna konserwatorska drugiej połowy XIX w. Eugene Violet-le-Duc. Powstanie nowocześnie pojmowanej konserwacji zabytków na przełomie wieków XIX i XX. Włoska szkoła konserwatorska - Camillo Boito oraz wiedeńska - Alois Riegl, Max Dvořák. Karta Ateńska jako wyraz międzynarodowej współpracy konserwatorów w dwudziestoleciu międzywojennym. Postawy konserwatorów wobec zniszczeń drugiej wojny światowej. Karta Wenecka (1964) i inne dokumenty regulujące działania w zakresie konserwacji zabytków. Współczesna definicja zabytku i jej konsekwencje dla obecnej doktryny konserwatorskiej.
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Egzamin	51.0%	80.0%
Obecność	75.0%	20.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

M. Arszyński, Idea, pamięć, troska. Rola zabytków w przestrzeni społecznej i formy działań na rzecz ich zachowania do starożytności do połowy XX wieku, Malbork 2007.

Cesare Brandi, Teoria restauracji, Warszawa 2006

P. Dettloff, *Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918-1939. Teoria i praktyka*, Kraków 2006.

J. Frycz, *Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795-1918*, Warszawa 1975.

J. Pruszyński, *Ochrona zabytków w Polsce*, Warszawa 1989.

B. Rymaszewski, *Klucze ochrony zabytków w Polsce*, Warszawa 1992.

B. Rymaszewski, Polska ochrona zabytków: refleksje z lat 1918 2002, Warszawa 2002.

B. Szmygin, Kształtowanie koncepcji zabytku i doktryny konserwatorskiej w Polsce w XX wieku, Lublin 2000

A. Tomaszewski, Ku nowej filozofii dziedzictwa, Kraków 2012

Uzupełniająca lista lektur	Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku. Materiały konferencji naukowej zorganizowanej staraniem Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, Generalnego Konserwatora Zabytków i Towarzystwa Opieki nad Zabytkami w stulecie urodzin Profesora Jana Zachwatowicza w dniu 4 marca 2000 roku, red. Andrzej Tomaszewski, Warszawa 2000 Alfredo Barbacci, Konserwacja zabytków we Włoszech, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków ser. B, XII, Warszawa 1966 G. Dehio, Denkmalschutz und Denkmalpflege im XIX. Jahrhundert, [w:] tenże, Kunsthistorische Aufsätze, München 1914 Max Dvořàk, Katechismus der Denkmalpflege, Wien 1916 Walter Frodl, Pojęcia i kryteria wartościowania zabytków, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków ser. B, XIII, Warszawa 1966 Teresa Jakimowicz, Violet-le-Duc i jego związki z Polską, Ochrona Zabytków 1966, nr 3, s. 3-12 Lech Kalinowski, Max Dvořàk i jego metoda badań nad sztuką, Warszawa 1974 Alfred Majewski, 3 kongresy: Paryż 1957, Wenecja 1964, Kraków Warszawa 1965, Warszawa 1996 Janusz Krawczyk, Teoria Cesare Brandiego jako przedmiot refleksji historyczno-konserwatorskiej, [w:] Sztuka konserwacji i restauracji, red. Iwon Szmetler, Monika Jadzińska, Warszawa 2007, s. 94-103 Ochrona wspólnego dziedzictwa kulturowego, red. Jerzy Kowalczyk, Warszawa 1993 Ksawery Piwocki, Pierwsza nowoczesna teoria sztuki. Poglądy Aloisa Riegla, Warszawa 1970 Alois Riegl, Die moderne Denkmalkultuws, sein Wesen und seine Entshehung, Wien 1902 B. Slansky, Restaurowanie obrazów w przeszłości, [w:] tenże, Technika malarstwa, t. 2, Warszawa 1965 Rozwój badań nad sztuką narodową i zagadnienie starożytnictwa w dobie romantyzmu. Materiały dyskusyjne Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN, red. K. Piwocki, Warszawa 1955 Bogusław Szmygin, Doktryna konserwatorska a odbudowa zabytków: przykład historycznych miast, [w:] Postęp i nowoczesność w konserwacji zabytków: problemy, perspektywy, red. Bogusław Szmygin, Lublin 2005 Bogusław Szmygin, Współczesna doktryna konserwatorska: stan obecny i perspektywa rozwoju, [w:] Doktryny i realizacje konserwatorskie w świetle doświadczeń krakowskich ostatnich 30 lat, red. B. Krasnowolski, Kraków 2011 Jan Zachwatowicz, Ochrona i odbudowa zabytków po zniszczeniach wojennych, [w:] Materiały do zagadnień muzealnictwa i konserwatorstwa polskiego w latach 1944-1963, Warszawa 1968

		Jan Zachwatowicz, Ochrona zabytków w Polsce, Warszawa 1965
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Karta Ateńska jako wyraz międzynarodowej współpracy konserwatorów w dwudziestoleciu międzywojennym. Postawy konserwatorów wobec zniszczeń drugiej wojny światowej. Karta Wenecka (1964) i inne dokumenty regulujące działania w zakresie konserwacji zabytków. Współczesna definicja zabytku i jej konsekwencje dla obecnej doktryny konserwatorskiej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.